

LEEUWARDER COURANT

in het nieuws

**Kamerleden bezoeken
en steunen krant p.5**

fryslân

**Dorpscoöperatie moet
Hantum redden p.13**

Milieudeskundige stopt op Schylge na bedreiging

De demonstratie van Gas(t)vrij Terschelling was tevergeefs, oud-minister Sybilla Dekker kwam uiteindelijk niet. FOTO ANNE ZORGDRAGER

JAN HEUFF

TERSCHELLING Milieudeskundige Wouter van Dieren heeft na een bedreiging aan zijn adres per direct zijn werkzaamheden op Terschelling voor Tulip Oil neergelegd.

Ook zet hij zijn voortrekkersrol in de totstandkoming van het beoogde informatiecentrum de Tonnenloods bij de haven op een laag pitje.

Dat werd gistermiddag bekend na een demonstratie die was georganiseerd door de actiegroep Gas(t)vrij Terschelling. Van Dieren was al meer dan een jaar bezig met afspraken

tussen Tulip en het eiland over compensatiegelden. Die zouden worden betaald als de winning van de gasbel van ongeveer 3 miljard vierkante meter ten noorden van Hoorn door zou gaan.

Een zeer ontdane Van Dieren: „Je probeert voor het eiland geld los te peuten voor het geval de gaswinning er wordt doorgedrukt, en dan meldt een anoniem persoon telefonisch dat hij vanwege je aandeel in deze discussie, je huis in Formerum wel even in brand zal steken.”

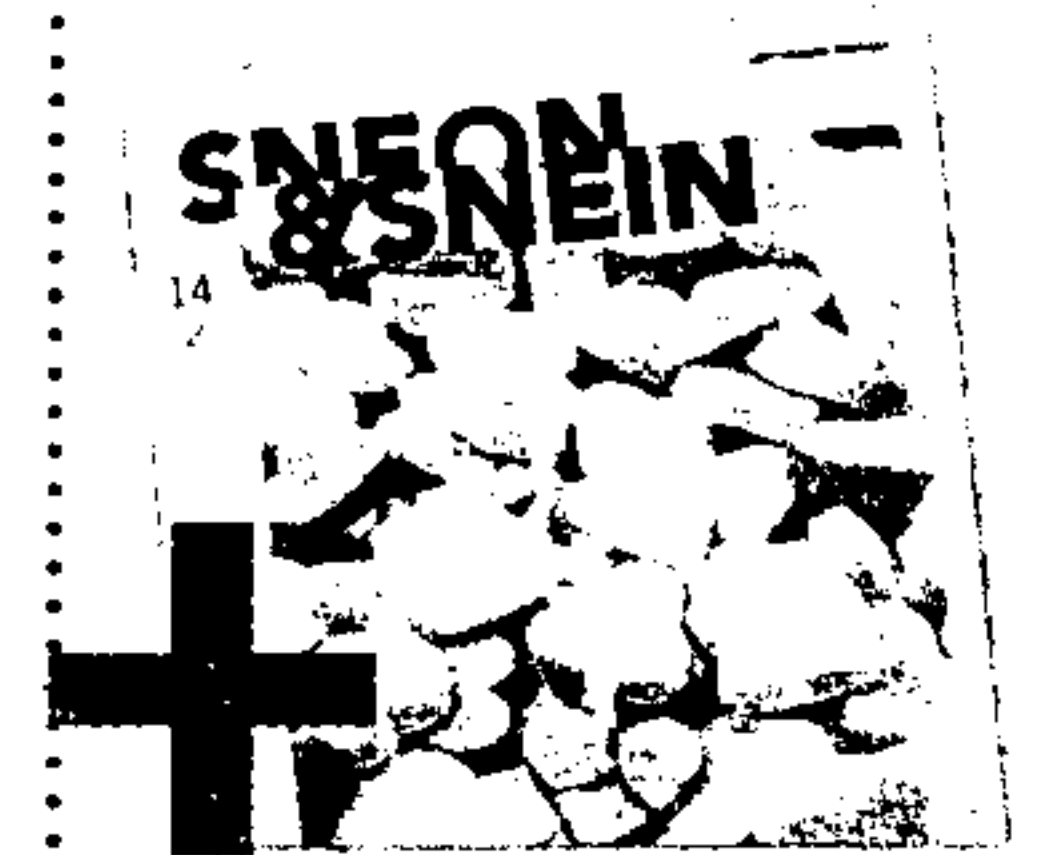
Een eilander klankbordgroep inventariseerde projecten, die met het geld van Tulip Oil konden worden

gerealiseerd. Diverse eilanders vonden dat er met de rol van Van Dieren in zowel de gaswinning als in de Tonnenloods sprake was van belangenverstrengeling. „Dat werd op straat en op sociale media breed uitgemeten”, zegt wethouder Hendrik van der Wielen. „Dat maakte zijn werk er niet gemakkelijker op.”

Van Dieren zou gisteren vergaderen over de Tonnenloods met oud-minister Sybilla Dekker, over een eventueel voorzitterschap. Omdat zij ook commissaris is van adviesbureau Royal Haskoning, die voor Tulip de milieueffectrapportage voorbereidt, was dat voor de actiegroep

Gas(t)vrij Terschelling reden om haar gistermiddag met ruim vijftig man met spandoeken en borden op te wachten. Tevergeefs, want Dekker was vanwege het verwachte rumoer niet naar Terschelling afgereisd.

De klankbordgroep is gisteren eveneens ontbonden. De eilander econoom Martinus Kusters, tevens lid van de groep, betreurt het opstapen van Van Dieren. „Deze man beschikt over veel belangrijke contacten waar Terschelling zijn voordeel mee heeft gedaan en nog kon doen. Als klankbordgroep zijn we het mikpunt geworden van spot en onware verhalen.”

**Juristen O4:
scheiden
zonder strijden**

**Klaas de Jong:
na De Ruyter
film Redbad**

**Is er redding
voor de
winkelstraat?**

**Stoer en strak
interieur
in Hemrik**

het weer

4°/9°

inhoud

in het nieuws 2-5 binnenland 6-7
buitenland 8-9 economie 11-17
in het hart 14-15 sport 19-25 podium
26-27 maar 28 fryslân 29-37 cultuur
39-41 in het hart 42-43 media &
amusement 44-47 uit 48 weer/service 49
familieberichten 50-56 sneon & snein
1 t/m 40 wonen & co 1 t/m 16

losse nummers ma t/m vr 1,75, za 2,75

8 711834 501022

Postbus 394,
8901 BD Leeuwarden
264ste jaargang
nr. 38 - 112 pagina's

Op vrijdag wast Samsom ouderen

DEN HAAG Wijkverpleegkundige Violieke van Eijk uit Spijkenisse werd laatst gebeld door een familielid van een dementerende vrouw, die zij verpleegt. Of Diederik Samsom echt langs is geweest, zoals de vrouw beweerde. „Ik zei: uw moeder is niet gek, hij was het echt!”, vertelt Van Eijk lachend. PvdA-leider Samsom helpt haar wekelijks ouderen te wassen en aan te kleden. Hij wil met eigen ogen zien hoe het zorgbeleid uitpakt. „De realiteit is hard en rechts”, zegt hij in een interview in deze krant, „maar die zijn we nu aan het bijdraaien. Soms is onze opdracht onoverzichtelijk groot.”

> pagina 7

ADVERTENTIES

**nieuw project
bel bouwselect**

bouw
select

www.bouwselect.nl

www.lc.nl

TUIN EN SFER

DE INSPIRATIEBRON VOOR HET NIEUWE TUINSEIZOEN!

19 T/M 22 FEBRUARI
do.+vr. 14.00 - 21.30 uur • za.+zo. 10.00 - 17.00 uur

MARTINIPLAZA GRONINGEN

www.tuin-sfeerbeurs.nl f e

SNEON & SNEIN

14
2
2015

SCHEIDEN ZONDER STRIJDEN

>> 4

Michiel de Ruyter: een gok
van 8 miljoen. >>8

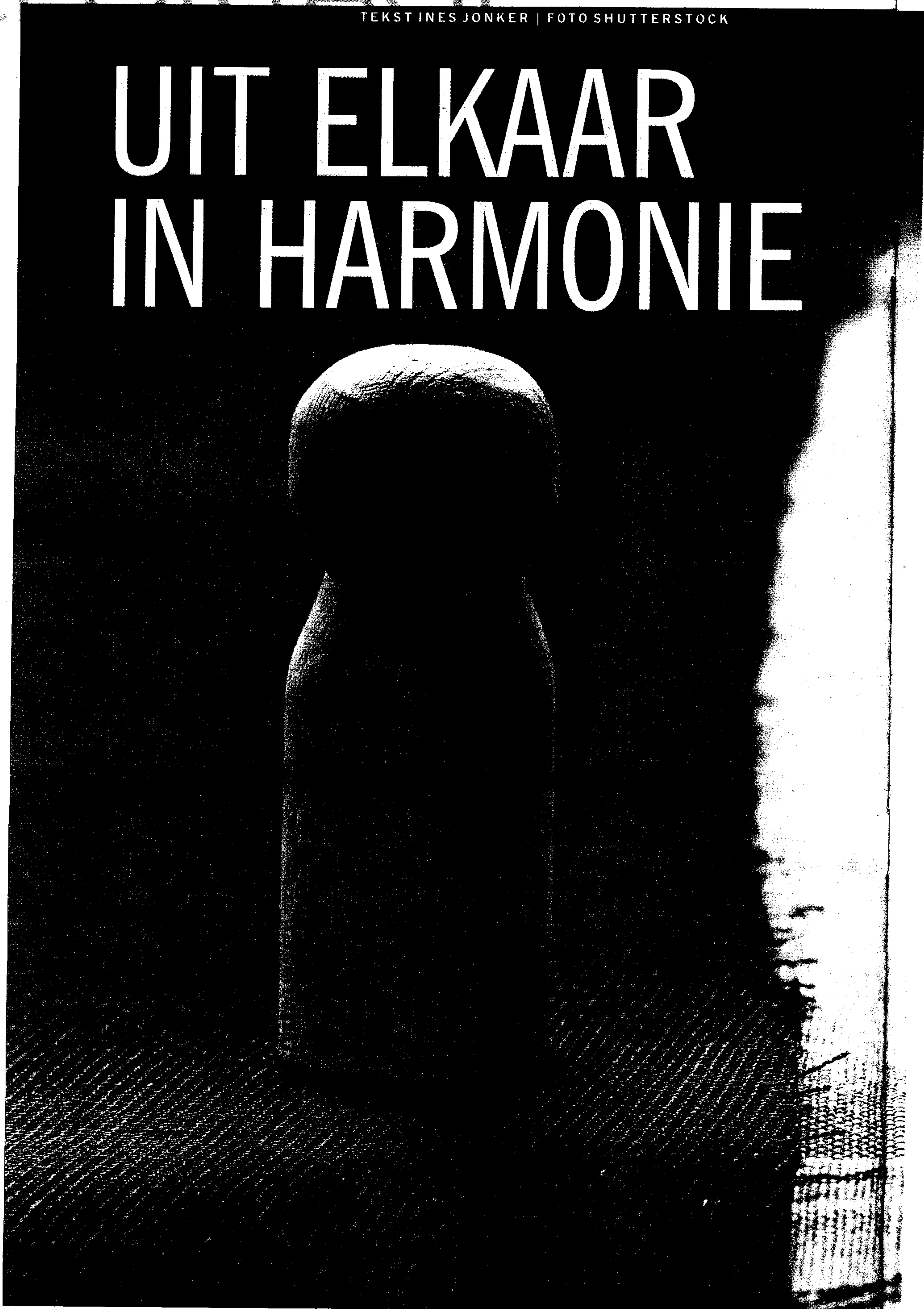
De leafde foar de ljip fan
de mannen út it fjild. >>11

REPORTAGE

TEKST INES JONKER | FOTO SHUTTERSTOCK

4

UIT ELKAAR IN HARMONIE

Harmonieus uit elkaar gaan lukt nog te vaak niet. Een groep advocaten uit Noord-Nederland werkt sinds kort via een methode, waarbij alle partijen letterlijk om de tafel gaan zitten. Het helpt.

>> 6

5

De bijna perfecte echtscheiding

„Gaan scheiden is een beslissing die je niet zomaar neemt. Daar gaan maanden van vele twijfels aan vooraf. Zo ook bij mij. Ik wilde een rolmodel-echtscheiding: geen gedoe, niet te veelleidend en vooral proberen de emotionele schade bij alle partijen te beperken. In ieder geval voor onze kinderen.

Ik wilde graag mediation, mijn man niet. Het werd dus een eenzijdig verzoek tot echtscheiding en er zou een rechtszitting komen. Doordat mijn man een emotioneel wrak was, ik er niet uitzag als vechtersbaas of misschien omdat rechters simpelweg niet van vechten- de echtelieden houden, werd er een gesprek tussen ons viere voorgesteld. Mijn man en ik hebben zonder moddergooien of vechten de rechtbank verlaten en een afspraak gemaakt om ons huwelijk samen met onze advocaten in goed overleg te laten beëindigen.

Die afspraak verliep wonderbaarlijk positief. Mijn man was meegaand en onze advocaten beschermden onze belangen. Het hele lijstje werd afgewerkt en na een uur stonden we weer buiten met een kindvriendelijk ouderschapsplan en een evenredige verdeling van onze bezittingen. Het werd op papier gezet en twee weken later hebben we onze handtekeningen gezet.

Uiteindelijk hebben mijn ex-man en ik veel geluk gehad met onze echtscheiding. We hoefden bijvoorbeeld het huis niet te verkopen, hebben er geen schulden aan overgehouden en we konden en kunnen ondanks alles met elkaar door één deur. Tel daar twee advocaten bij op die van overleg houden maar van vechtscheidingen gruwelen en dan heb je de bijna perfecte echtscheiding. En zij leefden nog lang en gelukkig.” (Een cliënte van O4 die anoniem wil blijven.)

'Na het kennismakingsgesprek met mijn advocaat zijn we heel vlot daarna om tafel gegaan met mijn aanstaande ex en diens advocaat. Hier zag ik best wel tegenop, maar het viel enorm mee. Met z'n vieren hebben we de klus, inclusief de afspraken over de kinderen, in twee gesprekken geklaard. Een rechter hoefde er vervolgens niet meer aan te pas komen'.

Familierechtadvocaten Jouk Dijkstra, werkzaam in Assen en wonend in Appelscha, en Renate Kunst uit Zuidlaren viel het op eens op: altijd als een cliënt over zijn of haar ex in spe spreekt, is het negatief. Hij of zij is nonchalant, er vallen geen afspraken mee te maken en ga zo maar door. En de advocaat van de tegenpartij is de grote vijand. Kunst: „Als je dan met elkaar om tafel zit, blijkt het vaak mee te vallen. Dan is het best een aardige man, en dat nonchalante vertaalt zich in de ruimte die hij geeft.”

Dijkstra (58) en Kunst (55) richten samen met vijf collega's het O4-netwerk op, een groep familierechtadvocaten die werkt volgens een relatief nieuwe methode om echtscheidingen af te wikkelen.

Het begon allemaal een paar jaar geleden, toen dramatisch uit de hand gelopen vechtscheidingen regelmatig de media haalden, zoals die van de wanhopige vader die zijn zoontjes doodde en vervolgens zichzelf van het leven beroofde.

Dijkstra: „We realiseerden ons dat je een hele bepalende rol hebt als advocaat. Wij kunnen de strijd vergroten, door strak vast te houden aan het belang cq de wens van onze klant. Maar dat is uiteindelijk niet in het belang van de kinderen. In feite is hun enige belang dat hun ouders hen tezamen, als collega-ouders, ondersteunen en helpen ontwikkelen, zonder ruzie. Het is onze taak om mensen te helpen, emoties te kanaliseren en besluiten te nemen die niet emotiegestuurd zijn.”

VIJANDEN

Ook Dijkstra en Kunst hadden regelmatig cliënten die als vijanden tegenover elkaar bij de rechter zaten. Dijkstra: „Je leert elkaar als collega's kennen omdat je elkaar bij de rechtbank tegenkomt, en we werden allemaal ziek van ons werk. Omdat je een strijd aanwakkert als je met een advocatenhouding in het familierecht opereert. Dan ben je alleen maar bezig met belangenbehartiging. Als een moeder bijvoorbeeld extreem veel alimentatie eist, zit je heel snel bij de rechter en is er geen weg terug.”

Kunst: „Ook komt het vaak voor dat een advocaat naar voren brengt: vader wil voor de kinderen zorgen maar heeft dat nog nooit gedaan. Een rechter weet dan niet wat het meest wijze besluit is, dus komt de zaak bij de

Raad voor de Kinderbescherming. Die gaat opschrijven wat moeder van vader vindt en vice versa, en dat gaat een compleet eigen leven leiden. Dan ben je dus aan het polariseren. Dat voorkom je door aan tafel te gaan zitten met twee rechtbijstandsverleners, die als belangenbehartigers de ouders helpen om los te komen van hun strijd als ex-partners om zo elkaar te vinden als collega-ouders.”

Deze O4-methode, de overlegscheiding, is ontwikkeld in de Verenigde Staten en probeert bij

“ALS PARTNERS STRIJDEN, STRIJDEN OUDERS

een familiair conflict te komen tot de best passende oplossing voor alle partijen, zonder die door de rechter te laten bepalen. Dijkstra: „Wij vinden dat je bij een echtscheiding de rechter niet nodig moet hebben.”

De overlegscheiding is wat anders dan mediation, waarin een neutrale begeleider tussen beide partijen bemiddelt. „We gebruiken wel dezelfde technieken; in feite zitten er twee mediators aan tafel.”

Kunst: „Vroeger schreven we een brief aan de advocaat van de ex met bijvoorbeeld de boodschap: 'Mevrouw wil de zorg over de kinderen en 2000 euro alimentatie'. Nu schrijven we: 'Mevrouw is bij mij geweest en ik zou het plezierig vinden om binnenkort met elkaar om de tafel te gaan'. Soms krijg je dan als reactie van een advocaat: 'Dat doe ik niet'. Dan houden wij voet bij stuk: 'Ja, dat doen we wel'.”

„Wat je bijvoorbeeld veel ziet, is dat de vader zegt: 'Ik ga wat minder werken zodat ik de kinderen vaker kan zien'. De moeder reageert dan vaak als door een wesp gestoken: 'Nu heeft hij daar ineens tijd voor? Hij was er nooit!' De slag die wij dan aan de tafel proberen te maken is dat moeder zich gaat realiseren dat de vader een andere rol krijgt, net als zij zelf.”

MISKEND

Vijf op de honderd echtscheidingen verlopen volkomen harmonieus; omdat de kinderen het huis uit zijn of omdat de partners relatietherapie hebben gedaan, maar bij veel echtscheidingen is sprake van een conflict.

Dijkstra: „Er is eigenlijk altijd

een die zich verlaten of miskend voelt. En als partners strijden, strijden ouders.” En daar zit 'm de grote drijfveer van de advocaten om de partijen om tafel te krijgen: het belang van het kind.

Dijkstra: „Wij doen het voor de volgende generatie. De kindertijd vliegt voorbij, in een paar jaar moet het gebeuren. Ik vind het tragisch om te zien hoe kinderen soms aan hun lot worden overgelaten. Ik zie ze verschrompelen. Een kind heeft het recht om bezig te zijn met zijn eigen toekomst. Maar als ouders in scheiding liggen, zijn ze steeds bezig met hun strijd. Ze raken in een loyaliteitsconflict: moet ik nu voor pappa of mamma kiezen? En eigenlijk haal je zo het anker van kinderen weg.”

Kunst: „Ik heb eens meegeemaakt dat een kind door zijn vader ontvoerd werd, achterop de motor. Zodra ouders niet meer in staat zijn te overleggen, valt de veilige basis voor kinderen weg. Daar hebben ze hun hele leven last van.”

Een echtscheiding is niet per definitie schadelijk voor kinderen, zeggen de twee. Kunst: „Het hangt er echt vanaf hoe je het regelt.”

Dijkstra: „Geen ruzie maken, dat is doorslaggevend.”

Kunst: „Veel ouders roepen meteen dat ze co-ouderschap willen. Ik vraag dan hoe ze dat voor zich zien. Nou, de ene helft van de week bij vader en de andere helft bij moeder. Ze zeggen altijd dat dat in het belang van de kinderen zou zijn, terwijl die vaak veel liever op één plek wonen.”

PLEZIER

De advocaten praten desgewenst ook - als mediator - met de kinderen. Kunst: „We stellen vragen om te horen wat er leeft. Een meisje vertelde me een keer dat ze haar pappa miste omdat hij op zondagavond altijd pizza's bakte en met haar ging voetballen op straat. Toen haar vader het verslagje las, reageerde hij heel verbaasd: 'Oh, deed ik dat?' Toen ging hij dat dus weer doen, tot plezier van zijn dochter. Ouders zijn zo met zichzelf bezig, ze verliezen uit het oog dat kinderen hen nodig hebben.”

De juristen zijn erg tevreden over hun nieuwe concept. Kunst: „We horen vaak van mensen: 'Ik heb er zo tegenop gezien, maar het viel erg mee.'” Dijkstra: „Wij zijn in staat om zo'n vertrouwde sfeer te scheppen dat mensen echt vertellen waar het om gaat. We komen er altijd uit.”

En, nog een voordeel: de methode houdt de kosten in de hand. Dijkstra: „Mensen hakken zelf de knopen door en hoeven niet naar de rechtbank, en wij hoeven geen pleitnota's te schrijven. De rechter legt alleen vast wat afgesproken is, puur administratief. Je houdt dus op deze manier de regie over je eigen leven. Om mensen over de streep te trekken, vraag ik wel eens: hoe kun je het lot van je kinderen neerleggen bij iemand, de rechter, die ze niet kent?”

Modern Scheiden

Mediation is *hot* in echtscheidingsland. 'Verantwoordelijke ouders scheiden samen, niet als tegenstanders maar als medestanders', is al jaren het motto van Modern Scheiden in Heerenveen.

„We weten allemaal dat er bij vechtscheidingen alleen maar verliezers zijn: de kinderen voorop maar ouders ook. Wij vinden: als je mensen goed wilt laten scheiden, is het nodig dat ze meteen met zijn tweeën aan tafel gaan zitten om te kijken wat er allemaal geregeld moet worden”, zegt familiemediator Arlette van den Berg. Van den Berg en haar twee collega's werken volgens een 'tweesparenbeleid'. „Ten eerste moet je zo snel mogelijk de stap naar het fundament voor de toekomst zetten, dus een financieel plaatje maken: alimentatieberekeningen, kijken wat je kunt huren. Ten tweede een helder ouderschapsplan maken en indien nodig speciale begeleiding van de kinderen door een orthopedagoog.”

Scheiden moet veel minder beschadigend zijn, vindt Van den Berg, met Dijkstra en Kunst. Mediation helpt daarbij. „Het is een duidelijke trend. Rechters zeggen ook steeds vaker: we stoppen even, eerst gaat u naar de mediator.” De 'vechtscheiding' is evenwel moeilijk uit te roeien, constateert Van den Berg en haar collega's.

„Ik zie ze nog dagelijks binnenkomen. Vaak zijn zaken al geëscaleerd en hebben partners een houding van: en nu ga ik hem of haar helemaal uitkleden. Wij proberen mensen dan duidelijk te maken dat mediation kan helpen als er kinderen in het geding zijn. Kinderen komen goed door een scheiding heen, als je als ouders een rots in de branding blijft en zorgt dat alles goed geregeld is.”

Echtscheidingen met kinderen

Volgens de meest recente cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek waren in 2013 18.934 kinderen betrokken bij de echtscheiding van hun ouders. Dit cijfer is de laatste jaren redelijk stabiel.

In Noord-Nederland ging het om 2015 kinderen: 748 in Friesland, 666 in Groningen en 601 in Drenthe. Hierbij moet aangetekend worden dat het cijfer louter betrekking heeft op mensen die getrouwd waren, en niet op samenwonende stellen die uit elkaar gingen.

